

فعالیت سازمان ملل و یونسف در ایران در امور کودکان

اجمالي از تاريخچه کنوانسيون حقوق کودک و الحاق ايران به اين کنوانسيون

تاريخ تصويب کنوانسيون حقوق کودک در سازمان ملل متحد	تاريخ امضا دولت ج.ا.ا
در مرحله اول در سال ۱۹۵۹ با يک مقدمه و ۱۰ ماده تصويب شد.	در تاريخ ۱۴/۶/۱۳۷۰ با اين شرط که ج.ا.ا نسبت به مواد و مقررات اين کنوانسيون که با دين اسلام يا قوانين داخلي مغاير باشند حق شرط داشته باشد، آنرا امضا کرد.
در مرحله دوم در سال ۱۹۸۹ تکميل و سپس تصويب شد.	

تاریخ تصویب کنوانسیون حقوق کودک در مجلس
شورای اسلامی

تاریخ تایید شورای نگهبان

تاریخ تصویب در مجلس:

اول اسفند ماه ۱۳۷۲

شورای نگهبان یازدهم اسفند ماه ۱۳۷۲ یا این
توضیح که «در هر مورد و هر زمان که مفاد
کنوانسیون با قوانین داخلی و موازین اسلامی
تعارضی پیدا کنند، مواد کنوانسیون از طرف
دولت ج.ا.ا لازم الرعایه نباشد» آن را تایید کرد.

حقوق کودک در سند پکن

(برنامه عمل کنفرانس جهانی زن)

مواد قانوني	خلاصه اهم مفاد بخش (کودک دختر) در سند پکن
<p>ماده ۲۸۱</p> <p>بند (هـ)</p>	<p>حصول اطمینان از آموزش و اشاعه اطلاعات در میان دختران به ویژه دختران نوجوان راجع به فیزیولوژی زادآوری، بهداشت زادآوری و جنسیتی، به نحوی که در برنامه عمل کنفرانس جمعیت و توسعه (قاهره) توافق شده و در گزارش کنفرانس مقرر شده است.</p>

اقدامات اجرایی ایران جهت اجرای مفاد کنوانسیون حقوق کودک

اقدامات	متولي	سال اجرا
<p>تاسيس انجمن ملي حمايت از حقوق کودکان</p> <p>فعاليتهاي اين انجمن عبارتند از:</p> <p>- برگزاری هر ساله روز جهانی کودک و انعکاس خبري آن در سطح وسیع.</p> <p>- راه اندازی خط مشاوره تلفني «صدای یارا» از سال ۷۹ تاکنون برای مشاوره به کودکان در جهت شناسایی و جمع آوری موارد نقض حقوق کودک در ایران برای گزارش آنها به سازمان ملل.</p>	<p>شیرین عبادی مولف</p> <p>کتاب حقوق کودک</p> <p>که در این کتاب،</p> <p>قوانین داخلی را</p> <p>مرتبخانه قلمداد کرده</p> <p>است.</p>	۱۳۷۳

-برگزاري کارگاه هاي آموزشي با موضوع آموزش مفاد کنوانسيون حقوق کودک.

-پيگيري درج مقالات مختلف و متعدد در مطبوعات جهت آشنا نمودن مردم با کنوانسيون حقوق کودک و نيز اعتراض به قوانين داخلي غير منطبق با کنوانسيون مذکور.

- همکاري با مجلس ششم جهت ارائه طرح هاي قانوني در راستاي مفاد کنوانسيون.

اقدامات	متولي	سال اجرا
تاسيس ۱۴۰۰ مهد کودک در ايران	يونيسف و سازمانهاي دولتي و غير دولتي	۷۸-۸۰
تاسيس انجمن کودکان ايراني طرفدار سازمان ملل	مرکز مطالعات عالي بين المللي دانشگاه تهران	
برپايي نمايشگاه بين المللي کودک و نوجوان با هدف نفي خشونت و ترويج صلح با همکاري موسسه هاي مختلف مرتبط با کودکان و نوجوانان	آميتيس (تجارت شرق)	۱۳۸۰

اقدامات	متولي	سال اجرا
اجراي چندين پروژه توسعه مراکز پيش دبستاني در پنج استان کشور	يونسف و سازمان بهزيستي	
<ul style="list-style-type: none"> - ايجاد خانه هاي امن و سلامت براي دختران فراري و پسران خياباني. - واگذاري مسئوليت خانه هاي امن از مراکز دولتي به مراکز غير دولتي. - حمايت مالي دولت از اين مراکز غير دولتي. - تامين مهمانسراهاي سلامت کودکان خياباني در شهرهاي تهران، شيراز، قم، مشهد، ساري، رشت و اصفهان. 	سازمان بهزيستي با همکاري يونسف	

اقدامات	متولي	سال اجرا
اجراي طرح «روستا مهد» در ۱۰۰ روستاي كردستان	سازمان بهزيستي كردستان با همكاري يونسف	
تاسيس ۸۴ مهد روستايي در برخي از استان هاي کشور (آذربايجان غربي، خراسان، سيستان و بلوچستان، اردبيل، هرمزگان و كهكيلويه و بوير احمد) (روزنامه مردم سالاري، ۸۲/۲/۲۴)	سازمان بهزيستي	۸۱ و ۸۲

اقدامات	متولي	سال اجرا
تاسيس سازمان دانش آموزي و مجلس دانش آموزي در راستاي مفاد کنوانسيون حقوق کودک (روزنامه اطلاعات، ۸۰/۱۰/۲۲)	وزارت آموزش و پرورش	۱۳۸۰
- طرح حذف معاونت پرورشي و ايجاد سازمان دانش آموزي به دليل همکاري سازمان ملل با وزارت آموزش و پرورش - حذف گرايش امور تربيتي در رشته تحصيلي راهنمايي و مشاوره. (روزنامه رسالت، ۸۰/۱ بنا به اظهارات دکتر مرتضي زاهدي مشاور وزير آموزش و پرورش)	وزارت آموزش و پرورش	

سال اجرا	متولي	اقدامات
	وزارت آموزش و پرورش	<p>رئيس سازمان دانش آموزي در همائش "گزارش كودكان جهان سال ۲۰۰۳" با همكاري يونيسف اعلام كرد؛</p> <p>آموزش و پرورش در صدد اجراي اموري است، از جمله:</p> <ul style="list-style-type: none"> - بالا بردن سطح ارتباطات اجتماعي دانش آموزان - برقراري اصلاحات عميق و اساسي در آموزش و پرورش <p>(روزنامه حيات نو، ۲۷/۱۰/۸۱)</p>

اقدامات شناختي جهت اجراي مفاد کنوانسيون حقوق کودک

اقدامات انجام شده	متولي	سال اجرا
۱- برگزاری سمینار «در جستجوی آینده بچه های خیابانی»	معاونت اجتماعي شهرداری تهران با همکاری یونسف	۱۳۷۷
۲- برگزاری همایش دو روزه با عنوان «مشارکت کودکان و نوجوانان به مناسبت تصویب پیمان نامه حقوق کودک» با سخنرانی مدیر منطقه ای یونسف و رئیس بخش حمایت از کودکان یونسف در نیویورک	سازمان بهزیستی با همکاری بیش از ده ها وزارتخانه	

اقدامات انجام شده	متولي	سال اجرا
۳- انتشار مقالات متعدد در حمايت از يونيسف	روزنامه همشهري	
۴- برگزاري کارگاه آموزشي کنوانسيون حقوق کودک به مناسبت بزرگداشت روز جهاني کودک	دانشکده حقوق دانشگاه تهران	
۵- برگزاري همایش «تمدن، تعليم و تربيت و خانواده» در اصفهان، شيراز و تهران	با همکاري يونيسف	

اقدامات انجام شده	متولي	سال اجرا
۶- برگزاري کار گاه هاي آموزشي سه روزه براي قضات دادگاه هاي نوجوانان		
۷- برگزاري همایش حقوق کودک (با حضور وزير امور خارجہ، رئیس مرکز امور مشارکت زنان ریاست جمهوري و نماینده یونسف در ایران)		
۸- برگزاري همایش فرهنگ صلح و نفي خشونت عليه کودکان در تهران، کرج، شیراز، همدان، قزوین، ساري، رشت، کرمان، بندرعباس، کیش، اهواز، آبادان		

اقدامات انجام شده	متولي	سال اجرا
۹- برگزاري نشست در جهت «آري گفتن ايران به نخست كودكان و نوجوانان» در شيراز	بنیاد فارس شناسي	۱۳۸۱
۱۰- ايجاد تحول در متون كتاب هاي درسي به ويژه در مقطع ابتدائي براي حذف تصاوير و مطالبی که بر نقش همسري و مادري و خانه داري زن تاکيد دارد (كتاب زنان در حرکت، ص ۳۹)	وزارت آموزش و پرورش با همكاري يونيسف	

اقدامات انجام شده	متولي	سال اجرا
۱۱- برگزاري دوره هاي آموزشي کنوانسیون حقوق کودک براي سازمان هاي غير دولتي		
۱۲- برگزاري دوره هاي آموزشي کنوانسیون حقوق کودک براي مديران مهد کودک ها		

اقدامات انجام شده	متولي	سال اجرا
<p>۱۳-آموزش فراگیر پیمان نامه حقوق کودک در شیراز و ۱۰ شهرستان استان فارس - توزیع بروشور در ۱۰۰ هزار واحد مسکونی از مجموع ۳۲۰ هزار واحد مسکونی شیراز در ۱۰ روز</p>	<p>انجمن حمایت از کودکان فارس</p>	

اقدامات انجام شده	متولي	سال اجرا
۱۴- چاپ و انتشار «کتاب حقوق کودک» بررسی وضعیت حقوق کودکان ایران، تالیف شیرین عبادی و ترجمه محمد ضمیران به زبان انگلیسی	یونیسف	
۱۵- برگزاری کارگاه آموزشی سه روزه برای قضات دادگاه های نوجوانان (۹۰ قاضی) توسط یونیسف، به وسیله یک کارشناس اتریشی و برگزاری کارگاه های آموزشی متعدد از سال ۷۹ تا ۸۳	معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه و با همکاری دفتر یونیسف در تهران	۱۳۷۹

اقدامات انجام شده	متولي	سال اجرا
۱۶- برگزاري کارگاه آموزشي در زمينه دادرسي نوجوانان براي مددکاران اجتماعي	با همکاري يونيسف	
۱۷- اعلام همکاري بانک جهاني به وزارت آموزش و پرورش در زمينه چالش «رشد آموزش هاي پيش و دبستاني» در ايران و بعد از آن تأکيد مؤکد سازمان بهزيستي در مديريت پيش دبستاني		۱۳۸۳

اقدامات انجام شده	متولي	سال اجرا
<p>۱۸ - حضور نوجوانان ايراني در اجلاس ويژه کودکان سازمان ملل و به دنبال آن :</p> <p>❖ تعهد ايران به سازمان ملل در زمينه اجراي برنامه عمل ۲۱ ماده اي سازمان ملل براي دهه آينده</p> <p>❖ ايجاد دبیرخانه هاي به نام « انجمن دوستي » با محوريت تثبيت دستاوردهاي سفر براي انجام تعهدات نوجوانان در آن اجلاس</p>	سازمان دانش آموزي	۱۳۸۱

سال اجرا	متولي	اقدامات انجام شده
		<p>۱۹- همکاري ايران در توزيع فرم و کسب نظر سنجي و استخراج اطلاعات بيش از یک ميليون و ۳۳۳ هزار و ۶۶۳ کودک و نوجواني که در نهضت جهاني «به کودکان آري بگوئيم» شرکت کرده بودند و قرار گرفتن ايران در زمره ۱۰ کشور برتر جهان در اين فعاليت .</p>

اقدامات انجام شده	متولي	سال اجرا
۲۰ - اعلام برگزاري طرح آموزشي «آموزش جهاني» در مدارس هفت استان کشور	وزارت آموزش و پرورش و يونيسف	

اقدامات قانوني ايران جهت اجراي مفاد کنوانسيون جهاني کودک

اقدام انجام شده	مجري يا اقدام کننده	سال اجرا
<p>- تصويب طرح حمايت از کودکان و نوجوانان در مجلس</p> <p>اين طرح دقيقا در راستاي اجراي توصيه هاي سازمان ملل تدوين شده است (لازم به ذکر است شيرين عبادي با سازمان بهزيستي همکاري گسترده اي داشت)</p> <p>به دليل مغايرت مواردی از اين طرح با قوانين اسلامي، شوراي نگهبان آن را به مجلس بازگرداند.</p>	<p>شيرين عبادي با همکاري سازمان بهزيستي و يونسف</p>	

ایراداتی که شورای نگهبان به این طرح گرفت
متعدد بود از جمله آنکه «این طرح اقدامات تربیتی
والدین» را که جنبه تنبیهی داشت و در محدوده
شرع و قانون بود، جرم تلقی کرده و قابل مجازات
می دانست.

(بر اساس دیدگاه های حقوقی غرب در زمینه آزادی های فردی کودکان
و عدم ولایت اولیاء بر آنان)

این طرح که جهت مقابله با کودک آزاری تدوین شده بود، بر اساس مبانی حقوقی غرب به موضوع کودک و کودک آزاری می پرداخت، دکتر محمد جغتایی رئیس دانشگاه بهزیستی و توانبخشی در تعریف کودک آزاری چنین عنوان می کند: گفتن جملاتی چون «حق نداری از این امکانات استفاده کنی»، «باید در خانه بمانی» از جملاتی است که برای کودک محرومیت از حقوقش را ایجاد می کند که به اینها در اصطلاح «کودک آزاری» گفته می شود. (یعنی هر نوع اعمال محدودیت برای کودک یا نوجوان حتی اگر برای تربیت او لازم باشد، کودک آزاری محسوب می شود)

اقدام انجام شده	مجري يا اقدام کننده	سال اجرا
تأسیس کمیته حقوق کودک در مجلس به ریاست فاطمه حقیقت جو و پیشنهاد طرح حمایت از حقوق کودکان آزار دیده در راستای اجرای کنوانسیون حقوق کودک از طریق این کمیته		
تلاش مجلس دانش آموزی جهت تدوین منشور حقوق دانش آموز جهت ارائه به سازمان ملل در راستای تعهدی که پنج دانش آموز ایرانی داده بودند.	سازمان دانش آموزی	

سال اجرا	مجري يا اقدام کننده	اقدام انجام شده
	<p>شوراي عالي توسعه قضايي قوه قضائيه با همكاري اعضاي فراكسيون زنان مجلس و مرکز پژوهش هاي مجلس و يونيسف</p>	<p>آسيب هاي ناشي از اجراي طرح هاي مذکور با همكاري يونيسف:</p> <p>اول: احتمال حضور و همكاري افرادي كه با قواعد و قوانين حقوق اسلامي آشنايي چنداني ندارند تا به دليل تباین اعتقادي مباني قانونگذاري اسلام و قوانين سكولار غربي قوانين ايران به سوي دیدگاههاي غربي گرايش پیدا نکند</p>

- توجه به این نکته ضروری است که به دلیل تباین اعتقادی مبانی قانونگذاری در ایران با قوانین پیشنهادی یونیسف در موارد متعدد، لازم است تا افراد صاحب نظر و توانا از نظر فقهی و حقوقی مسئولیت این نوع همکاری را برعهده گیرند تا نظام حقوقی ایران به سمت قوانین سکولار گرایش پیدا نکند.

- به منظور ارائه پیشنهادات قانوني مطابق با کنوانسيون حقوق کودک و اجرايي نمودن مفاد آن، برنامه عمران ملل متحد، همکاري مشترکي با مرکز پژوهش هاي مجلس و قوه قضائيه آغاز مي نمايد. در قوه قضائيه نیز «شوراي عالي توسعه قضايي» به رياست خانم **فاطمه حقيقت جو** تشكيل مي گردد اين شورا بنابر اظهارات دبیر آن (عليرضا جمشيدی)

در برپایی دوره های آموزشی برای قضات دادگاه های اطفال، یاری رساندن به مجلس جهت تدوین قوانین مربوط به کودکان، همکاری در تدوین قانون تشکیل دادگاه های کودکان و نوجوانان و آموزش های حقوقی در مدارس فعال می گردد تشکیل چنین زنجیره کامل، در جهت ارائه پیشنهادات قانونی در محل خود نیازمند نقد و بررسی است.

دوم: در نتیجه برخی از قضات که دوره های مخصوص یونیسف را گذرانده بودند، به شکلی افراطی منطبق با آن آموزه ها عمل می نمودند.

سال اجرا	مجري يا اقدام کننده	اقدام انجام شده
۱۳۸۲	<p>انجمن حامیان حقوق کودک (حامي) با همکاری مرکز جرم شناسی دانشگاه تهران، کانون اصلاح و تربیت، یونیسف، مرکز توسعه قضایی قوه قضائیه و مرکز آموزشی و پژوهشی زندان ها و کانون توسعه فرهنگی</p>	<p>بررسی لایحه پیشنهادی قوه قضائیه درباره دادگاه اطفال و نوجوانان</p>

اقدام انجام شده	مجري يا اقدام کننده	سال اجرا
تشکیل "گروه کاری به عنوان مرجع ملی حقوق کودک" متشکل از صاحب نظران و دست اندرکاران مسئول امور کودکان در کشور و دانشگاهیان کارشناس حقوق بشر و سازمان های غیر دولتی "انجمن حمایت از حقوق کودکان"	با همکاری یونسف و دفتر حقوق بشر و کودک و وزارت امور خارجه	۱۳۸۱

۱۳۸۱	با همکاري يونسف و دفتر حقوق بشر و کودک وزارت امور خارجه	سفر "گروه کاري مرجع ملي حقوق کودک" به آفريقاي جنوبي
------	---	--

اقدامات بنيادي جهت اجراي مفاد کنوانسیون حقوق کودک

اقدامات انجام شده

ايجاد تحولاتي در آموزش و پرورش از جمله ايجاد سازمان
دانش آموزي و مجلس دانش آموزي و تلاش در جهت
حذف معاونت پرورشي

برخي از اقدامات انجام شده در مورد حقوق کودک
در گزارش هاي ادواري
آزادي تجمعات و گردهمايي هاي صلح آميز

اقدامات انجام شده در امور فوق

هر ساله در روز جهاني کودک، سازمان بهزيستي پايگاهي براي
تجمعات کودکان و نوجوانان فعال مي سازد. راهپيمايي کودکان
به سمت مرکز «گفتگوي تمدنها» در سال ۱۳۷۹ که منجر به
صدور قطع نامه اي مبني بر اجراي صحيح رسيدگي به حقوق
کودکان شد، نمونه اي از اين اقدام است.

آموزش شامل کارورزی و راهنمایی شغلی

بخشی از اقدامات انجام شده در مورد فوق

اجرای پروژه مشترک مرکز امور مشارکت زنان ریاست
جمهوری و یونسف و تدارک برگزاري دومین کارگاه آموزشی
حقوق انسانی زنان و دختران (منطقه جنوب کشور) که زمینه ساز مقابله
با حقوق و فرهنگ اسلامی ایران و هماهنگی با فرهنگ غرب
است.

کودکان درگیر با قانون و اجرای عدالت در مورد نوجوانان

اقدامات انجام شده در مورد فوق

بنا به دستور رئیس قوه قضائیه (۱۳۸۵) یک کمیسیون ۵ نفره مرکب از اساتید حقوق قضا و جرم شناسی دانشگاه ها و قضات عالی رتبه، دیوان عالی کشور، بازنگری قانون جامع بزهکاری اطفال را آغاز نمودند و این اقدام به منظور به کار گیری شیوه های جدید داور و اجرا با توجه به دیدگاه های **سازمان ملل و یونیسف** در مورد کودکان بود که حدود ۸۰ درصد از قانون مذکور بازنگری و در قانون جدید، مفادی در مغایرت دقیق با اسلام دیده می شود.

در حال حاضر مراحل مربوط به چگونگی اجرای قوانین مزبور و وظایف نهادهای حمایتی مانند آموزش و پرورش و کانون اصلاح در دست تدوین است. قانون جامع بزهکاری اطفال به زودی در قالب یک لایحه جهت تصویب به مجلس ارائه می شود. (سال ۱۳۸۴)

به منظور ارتقای سطح علمی قضات دادگاه های ویژه اطفال در زمینه حقوق کودک کارگاه های آموزشی مختلف با همکاری یونیسف در شهرهای مختلف (اصفهان، تهران، اردبیل) برگزار شده است.

برخي از سازمان هاي غير دولتي فعال در زمينه کودکان

کانون توسعه فرهنگي کودکان
کانون کودکان خوشيد هگمتانه
موسسه پيشگيري از آزار جنسي کودکان و نوجوانان
موسسه پژوهشي کودکان دنيا
شوراي کتاب کودک
جمعيت دفاع از کودکان کار و خياباني
انجمن ملي حقوق کودک ايران
موسسه مادران امروز
انجمن پويا
انجمن مديران مهدهاي خصوصي
انجمن حمايت از کودکان توان ياب
موسسه رشديه فرهنگي، تحقيقاتي و آموزشي

نمونه اي از سئوال هاي كميته حقوق بين الملل و پاسخ دولت ايران

سئوال:

در محل كار خود چه برخوردهايي را با كودكان، كودك آزاري تلقي مي
نمائيد؟

جواب:

- ۱- تنبيه بدني ۲- ترساندن كودكان ۳- تبعيض ۴- تمسخر ۵- تحقير
- ۶- بي توجهي به نيازها و خواسته هاي جسمي، رواني و عاطفي آنان
- ۷- تفتيش عقايد و بررسي محتويات كيف آنها بدون رضايت خاطر
ايشان

همایش و دوره هاي آموزشي برگزار شده در مورد مسائل کودکان با همکاري سازمان ملل

عنوان برنامه	متولي برنامه
۱- همایش رسانه هاي جمعي و سازمان هاي غير دولتي در حمايت از حقوق کودکان	يونيسف
۲- کارگاه آموزش براي خبرنگاران در ارائه گزارش از کودکان و زنان	صندوق کودکان سازمان ملل متحد

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.